

Aneks 2

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie,
Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych,
sygn. 1418, k. 1-4.

[Akt nadania praw miejskich osadzie Osięciny z 1823 r.]

W imieniu Najjaśniejszego Aleksandra I
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego etc, etc, etc.
Książę Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Wszem wobec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy, wiadomo niniejszym czynimy iż przychylając się do prośby Urodzonego Józefa Gzowskiego właściciela dóbr Osięcin w województwie mazowieckim obwodzie kujawskim położonych, przez Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji Nam przełożonej, postanowiliśmy wynieść na miasto osadę rzemieślniczą założoną przez rzeczzonego właściciela na gruncie dóbr wspomnionych, nadając owej nazwisko Miasta Osięciny i przypuszczając takowe do wszelkich praw miastom prywatnym w Królestwie Polskim służących, a to z następującymi szczególnymi zastrzeżeniami i dobrodziejstwami.

Art. 1.

Miasto Osięciny na gruncie dóbr ziemskich tegoż nazwiska założone stosownie do przedstawionej Nam mapy, graniczyć będzie — na północ w prostej linii J.H. z gruntami do wsi i folwarku Osięciny należącemi — od punktu H. w kierunku północno-zachodnim liniami H.G. i G.F. z pastwiskiem dworskim, — Dalej znowu od punktu F. w kierun-

ku północno-wschodnim linią krzywą F.E. ze wsią Bartłomiejowicami, następnie od punktu E. liniami łamanymi E.D.—D.C.—C.B. i B.A. w kierunkach między wschodem a południem prowadzących, z gruntami i pastwiskiem tak folwarku jako i wsi Osiećciny. Dalej od punktu A. w linii prostej A.K. między południem a zachodem, także z gruntami do wsi i folwarku Osiećciny należącemi. Toż samo na zachód w linii prostej K.I. Tym sposobem ograniczone całe terytorium miejskie wynosić będzie włók 5 morgów 8 i prętów kw. 130 20/50 miary polskiej nowej.

Art. 2.

Zabezpieczamy niniejszym listem Naszym, terażniejszym i przyszłym obywatelom i mieszkańcom miasta Osiećciny, wszelką wolność zarobkowania podług praw krajowych miastom szlacheckim przyznanych, zastrzegając dla dziedzica prawa służące wszystkim właścicielom miast szlacheckich, jako to: wyłączną korzyść z propinacyi, w czem jednakże właściciel miasta Osiećciny podlegać będzie urządzeniom i opłatom tak skarbowym jak i policyjnym dla całego Królestwa Polskiego co do miast prywatnych prawami i ustawami rządowemi przepisany.

Art. 3.

Place w tem mieście dziedzic rozdawać będzie przez szczególne nadania urzędowe. Otrzymujący nadanie staje się dziedzicznym posiadaczem, z zastrzeżeniem dopełnienia warunków w niniejszym postanowieniu Naszem opisanych, może przez siebie lub swoich następców placem tym wraz z zabudowaniami na nim znajdującemi się lub wystawić się mogącemi, jako swą prywatną dziedziczną posiadłością rozrządzać, przy każdej zaś sprzedaży dziesiątą część summy za szacunek umówionej, właścicielowi miasta sprzedający opłaci, nadto każdy właściciel placu bądź do zabudowania, bądź na ogród, bądź na łąkę użytego, obowiązany będzie właścicielowi miasta opłacać czynsz wieczysty, którego oznaczenie zostawiamy dobrowolnemu układowi właściciela miasta z osiadającymi.

Art. 4.

Stosownie do dobrowolnego oświadczenia właściciela miasta: każdy mieszkaniec miasta Osiećcin, mieć będzie wolność bezpłatnego używania pastwiska po obu stronach drogi do Bartłomiejowic prowadzącej, włók 2 morgów 18 i prętów kw. 42, miary polskiej nowej wynoszącego, z warunkiem, że każdy właściciel placu tylko sztuk dwie bydła, a kornik jedną na paszę bezpłatnie wysłać będzie miał prawo.

Art. 5.

Żydom nie ma być wolno, ani nabywać placów, ani przemieszkiwać, jak tylko w ulicach Żydowskiej i Radziejowskiej, z warunkiem opłacania właścicielowi miasta czynszu podług umowy.

Art. 6.

Na placu rynkowym numerem 26 oznaczonym, a przez dziedzica na własność gminy wiecznie nadanym i odstąpionym, obowiązany będzie tenże dziedzic w przeciągu lat trzech, rachując od dnia uzyskania niniejszego postanowienia, wymurować ratusz, stosownie do wydać się mającego przez Rząd rysunku na pomieszkanie burmistrza i sług miejskich, pomieszczenie w nim biura i więzienia policyjnego, miar i wag, nie mniej narzędzi ogniowych. Obowiązany nad to będzie dziedzic dla burmistrza i sługi miejskiego po pół morga gruntu na ogrody w bliskości ratusza przeznaczając, oraz swym własnym kosztem miary i wagi dla użytku miejskiego, według przepisów rządowych sprawić.

Art. 7.

Do uposażenia funduszu miasta, obowiązany będzie właściciel miasta wypłacać do kasy miejskiej, czterema kwartalnymi ratami sześćset złotych polskich rocznie, obywatele i mieszkańcy miasta Osiecin takąż samą sumę corocznie do kasy miejskiej wносить mają. Sumy tej rozkład przez Urząd Muncypalny podług tej zasady sporządzony iż właściciele czynszowi placów dwa razy tyle co komornicy wносить są obowiązani, zatwierdzeniu Komisji Wojewódzkiej ulegać będzie.

Art. 8.

Każdy z osobna mieszkaniac miasta Osiecin od następujących zarobków kanon roczny do kasy miejskiej winien opłacać;

- od rzezi — zp. 30, od trakteryi lub garkuchni — zlp. 30,
- od kupiectwa — zp. 20, od utrzymywania billardów — zł. 12,
- od kramarszczyzny — zp. 12.

Art. 9.

Nadajemy miastu Osiecinę sześć rocznie jarmarków, a mianowicie:

1. na Święty Walenty w miesiącu lutym,
 2. w sobotę po Niedzieli Środopostnej,
 3. we wtorek po Wielkiej Nocy,
 4. na św. Józef Kalasanty w miesiącu lipcu,
 5. na św. Stanisław Kostka w miesiącu listopadzie,
 6. na św. Jan Ewangelista w miesiącu grudniu,
- Targi tygodniowe w każdy poniedziałek przeznaczamy.

Art. 10.

Dochód z targowego i jarmarcznego ma być pobieranym na rzecz kasy miejskiej w następującym sposobie:

- od tasu wielkiego kupieckiego — złotych 1,
- od tasu wielkiego kramarszczyzny — gr. 15,
- od stolika drobnego towaru, podobnie od fury wyrobów rękodzielnych — gr. 6,
- od konia lub bydłęcia na sprzedaż przyprowadzonego — gr. 2,
- od świni, owcy, kozy lub cielęcia — gr. 1.

Art. 11.

Dochód z miarowego i wagowego na rzecz kasy miejskiej pobieranym będzie podług ogólnych przepisów rządowych, mianowicie:

- od przewożenia jednego funta aż do kamienia 25 [...], trzymają gr. 3
- od przemierzenia suchych produktów od jednego korca, trzymają gr. 1
- od przemierzenia produktów mokrych od garca po szelągu trzymają 1
- od przemierzenia łokciem towaru sztuki jakiegokolwiek bądź długości, gr. 3.

Art. 12.

Zabezpieczamy właścicielowi miasta prawo podawania usposobionych i kaucya wedle ogólnych przepisów posiadających dwóch kandydatów do nominacyi na urząd burmistrza, zastrzegamy oraz, że etaty jako też i rachunki kasy miejskiej zatwierdzeniu i uznaniu Rządu podlegające, wprzód zawsze dziedzicowi przez właściwą władzę udzielane być mają dla zrobienia nad nimi stosownych uwag.

Art. 13.

Na koniec tak dziedzic jak obywatele i mieszkańcy miasta Osiecin podlegają w ogólności wszelkim urządzeniom i przepisom skarbowym i policyjnym dla miast prywatnych w Królestwie Polskim na teraz istniejącym, jako też na przyszłość ustanowić się mogącym.

Postanowienie to w dwóch oryginałach jednobrzmiących egzemplarzach, z podpisem Naszym własnoręcznym i przy wyciśnięciu pieczęci wydajemy, z których jeden egzemplarz ma być dziedzicowi miasta wręczony, a drugi w archiwum urzędu miejscowego miejskiego ma pozostać.

Uskutecznienie tego postanowienia Kommissyjom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policji, tudzież Przychodów i Skarbu, wczem do której należy polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 24 miesiąca grudnia 1823 roku.

Minister	(podpisano) Zajączek
Spraw Wewnętrznych i Policji	Radca Sekretarz Stanu General Brygady
(podpisano) T. Mostowski	(podpisano) Kossecki